

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8Csp/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200515
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Fedurcová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8222200515.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2
8Csp/16/2022

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Barbarou Fedurcovou v spore žalobcu: A. B. C., D.: XX.XX.XXXX, bytom E., F. G. XXXX/XX, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Martina Barnová, sídlo AK Stropkov, Zámocká 529/34, proti žalovanej: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, právne zastúpenej: Bobák, Bollová a spol. s r.o., so sídlom Bratislava, Dr. VI. Clementisa 10, IČO: 35 855 673, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, takto

rozhodol:

2
8Csp/16/2022

- I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 100 Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.
- III. Žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

12
8Csp/16/2022

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 18.03.2022 voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 202,50 Eur a náhrady trov konania titulom primeraného finančného zadostučinenia.

2. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že v upomínacom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 36Up/67/2022 o zaplatenie 202,50 Eur, bol ako žalovaný v postavení spotrebiteľa úspešný, upovedomením Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 36Up/67/2022, z 10.03.2022 o tom, že márnym uplynutím lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní, sa upomínacie konanie zastavilo. V základnom konaní po doručení platobného rozkazu z 02.02.2022, podal proti nemu odpor,

ktorým namietol neprijateľnosť zmluvnej pokuty, nárok na zaplatenie ktorej, si žalovaná voči nemu uplatňovala. Zmluvnú pokutu si žalovaná voči žalobcovi uplatňovala na základe bodu 2.13 Dodatku k zmluve č. F., zo dňa 31.07.2019, ktorý podľa neho predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zmluvnú pokutu si so žalovanou individuálne nedojednal. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do textu predmetného Dodatku, na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovanej, pričom žalobca ju nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť. Predmetná zmluvná podmienka umožňuje, aby mu žalovaná uložila ďalšiu sankciu, ktorú žalobca pri podpise Dodatku nemohol odmietnuť. Na zmenu Dodatku nemal žiaden priestor. Z uvedených dôvodov je takéto dojednanie neprijateľné, pretože si tým zhoršil svoje zmluvné postavenie ako to predpokladá § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ. Navyše, nejde o jej individuálne dojednanie a ide o stav podľa § 53 ods. 2 OZ. Žalovaná na jeho námietky žiadnym spôsobom nereagovala, ani ich inak nespochybnila. Žalobcove námietky boli teda dôvodom na to, že žalovaná v konaní pokračovať nežiadala. Ako spotrebiteľ si uplatnil primerané finančné zadosťučinenie za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže žalobca je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy. Primerané finančné zadosťučinenie si uplatnil vo výške 202,50 Eur, čo predstavuje sumu, ktorú si na súde uplatňovala žalovaná v pôvodnom konaní, na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Požadovanú výšku finančného zadosťučinenia, s ohľadom na naplnenie všetkých funkcií tohto inštitútu, najmä však funkcie odradzujúcej, považoval za primeranú.

3. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila dňa 06.07.2022 a navrhla žalobu zamietnuť. Uviedla, že považuje nárok žalobcu na zaplatenie sumy 202,50 Eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia za nedôvodný. Žalobca odôvodňuje uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie tým, že upomínacie konanie vedené proti nemu na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 36Up/67/2022 bolo zastavené. V upomínacom konaní na OS Banská Bystrica pod sp. zn. 36Up/67/2022 sa žalovaná v postavení žalobcu domáhala voči žalobcovi v postavení žalovaného zaplatenia sumy 202,50 Eur s príslušenstvom. Podľa § 3 ods. 6 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní (ďalej len ZoUK) návrh nie je prípustný, ak sa uplatňuje nárok zo spotrebiteľskej zmluvy alebo iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré obsahujú neprijateľnú zmluvnú podmienku, ak táto okolnosť má vplyv na uplatnený nárok. Podľa § 6 ods. 1 ZoUK súd návrh odmietne, ak nie je prípustný. Podľa § 7 ods. 1 ZoUK ak sú splnené procesné podmienky vrátane poplatkovej povinnosti a nie sú dôvody pre odmietnutie návrhu, súd vydá platobný rozkaz. Okresný súd Banská Bystrica na základe predložených listinných dôkazov posúdil podaný návrh za dôvodný a vo veci vydal platobný rozkaz. Konanie bolo následne zastavené. Zastavenie konania z dôvodu, že súd neobdržal návrh na pokračovanie v konaní včas nemožno považovať za úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti zo strany žalobcu v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Predpokladom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda skutočnosť, že si spotrebiteľ na súde už úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti. V konaní vedenom na OS Banská Bystrica pod sp. zn. 36Up/67/2022 žalobca v postavení žalovaného si neuplatňoval právo, ale bránil sa voči uplatnenému nároku, ktorý si žalovaná v postavení žalobcu voči nemu uplatňovala. Podľa názoru žalovanej v danom prípade nedošlo k naplneniu zákonného predpokladu pre priznanie primeraného finančného uplatnenia, pretože žalobca si pred podaním tejto žaloby žiaden nárok voči žalovanej žalobou neuplatňoval a ani žaloba žalovaného v postavení žalobcu nebola voči žalobcovi v postavení žalovaného zamietnutá. Samotná skutočnosť, že iné konanie bolo zastavené, nie je naplnením zákonného predpokladu pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. V súvislosti s uplatnenou výškou primeraného finančného zadosťučinenia žalobca uviedol, že si uplatňuje sumu 202,50 Eur, ktorú si žalovaná v inom konaní uplatňovala na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalovaná nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že si uplatňovala nárok z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Upomínací súd neposúdil dohodu o zmluvnej pokute medzi žalobcom a žalovanou ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo vyplýva zo skutočnosti, že upomínací súd platobný rozkaz vydal. Ak by upomínací súd vyhodnotil zmluvnú pokutu za neprijateľnú zmluvnú podmienku postupoval by v zmysle § 6 ods. 1 ZoUK podaný návrh by odmietol a platobný rozkaz by nevydal. Žalovaná sa domáhala voči žalobcovi nároku na upomínacom súde z dôvodu porušenia zmluvných povinností zo strany žalobcu. Žalobca porušoval svoje zmluvné povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zmluvy uzavretej

so žalovanou. Nárok žalobcu na priznanie finančného zadosťučinenia považovala za nárok uplatnený v rozpore z dobrými mravmi (ochranu žiada ten, kto porušoval zmluvné záväzky). Bolo by v rozpore so spravodlivosťou, ak by žalobca v súvislosti s porušovaním svojich zmluvných povinností získal finančné prostriedky od žalovanej, ktorý si v zmluvnom vzťahu svoje zmluvné záväzky riadne plnil. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu. Navrhla, aby súd žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania.

4. Žalobca sa na výzvu súdu k vyjadreniu žalovanej, vyjadril podaním doručeným dňa 05.10.2022. Uviedol, že čo sa týka procesného postavenia spotrebiteľa v základnom konaní, na ktoré konanie o primeranom finančnom zadosťučinení nadväzuje, zákonodarca nijako nevyjadril a nemožno to ani predpokladať, že by to bolo jeho cieľom, obmedziť počet prípadov, pri ktorých sa spotrebiteľ môže domáhať primeraného finančného zadosťučinenia. Práve naopak, cieľom je zefektívniť ochranu spotrebiteľov práve hrozbou platenia primeraného finančného zadosťučinenia obchodníkmi, ktorí v rozpore s morálkou a zákonom porušujú spotrebiteľské právo. Pri správnom pochopení inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, by sa nemohlo stať, aby vznikli čo i len pochybnosti, nie to rovno závery, že spotrebiteľ v postavení žalovaného, nemá nárok na primerané finančné zadosťučinenie, lebo nebol aktívny ako žalobca. Zo žiadneho ustanovenia zákona však nevyplýva, že spotrebiteľ má byť aktívny len ako žalobca a nie aj ako žalovaný. Naplnenie zmyslu ustanovenia § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z., možno vidieť najlepšie naopak práve tam, kde spotrebiteľ je obchodníkom donútený byť žalovaným. Tu nielenže obchodník pripravil formulárovú zmluvu, porušujúcu spotrebiteľské právo, ale sa ešte pokúša svoju nezákonnú činnosť zlegalizovať zneužitím súdnej moci, aby mu súdna moc jeho nezákonnosť vtelila do súdneho rozhodnutia a tým ju zlegalizovala, a donúti spotrebiteľa stať sa účastníkom takého konania. Preto, ak sa spotrebiteľ práve v postavení žalovaného na súde úspešne domôže uplatnenia spotrebiteľských práv, nemôžu byť žiadne pochybnosti o splnení podmienok na uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia, ako ich stanovuje zákon. Zákonodarca sa rozhodol pre prioritu záujmov na „potrestaní“, resp. odstrašení osoby, porušujúcej právo (Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľství a nakladateľství Aleš Čeněk, Plzeň 2009, str. 240-241). Tento záujem na potrestaní osoby porušujúcej právo, sa naplní efektívnejšie práve proti takej osobe, ktorá porušenie spotrebiteľského práva, teda neprávo, uplatnila na súde, aby sa z nepráva pokúsila zneužitím súdnej moci urobiť „právo“. K zásadnému omylu žalovanej, čo sa týka názoru o nutnosti postavenia spotrebiteľa, ako žalobcu v základnej veci, aby mohol uplatňovať primerané finančné zadosťučinenie, poukázal napríklad na:

- rozsudok KS Prešov, sp. zn. 3Co/101/2017, zo 7.12.2017, ktorým bola posudzovaná vec, keď spotrebiteľ bol v základnom konaní v pozícii žalovaného. Z rozsudku KS Prešov, sp. zn. 3Co/101/2017, zo 7.12.2017, vybral: - odôvodnenie 15.: „Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.“

- uznesenie KS Prešov, sp. zn. 7Co/56/2017, z 26.9.2017, ktorým bola posudzovaná vec, keď spotrebiteľ bol taktiež v základnom konaní v pozícii žalovaného. Z uznesenia KS Prešov, sp. zn. 7Co/56/2017, z 26.9.2017, vybral: - odôvodnenie 18.: „Z tohto ustanovenia pritom nevyplýva, aby predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie malo byť podanie žaloby na súde. Spotrebiteľ sa totiž ochrany svojho práva môže domáhať na súde nielen podaním žaloby, ale tiež formou obrany proti uplatnenému nároku.“

- rozsudok KS Prešov, sp. zn. 12Co/60/2017, zo 7.12.2017, ktorým bola posudzovaná vec, keď spotrebiteľ bol v základnom konaní v pozícii žalovaného. Z rozsudku KS Prešov, sp. zn. 12Co/60/2017, zo 7.12.2017, vybral: - odôvodnenie 6.: „Právny zástupca žalovanej úspešne namietal posúdenie úverového vzťahu ako spotrebiteľského úveru bezúročného a bez poplatkov, preto aj navrhol žalobu nad 299,32 eur zamietnuť. Tým je naplnená dikcia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., že spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovených týmto zákonom má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práv alebo povinností ustanovených týmto zákonom alebo osobitnými predpismi zodpovedá.“

- rozsudok KS Prešov, sp. zn. 13Co/80/2016, z 20.3.2018, ktorým bola posudzovaná vec, keď spotrebiteľ bol v základnom konaní v pozícii žalovaného. Z rozsudku KS Prešov, sp. zn. 13Co/80/2016, z 20.3.2018, vybral: - odôvodnenie 23.: „Pokiaľ ide o úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento predpoklad je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Podľa názoru

odvolacieho súdu, na úspešné uplatnenie práva postačuje aj to, keď spotrebiteľ vyjadrí nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou.“

- rozsudok KS Prešov, sp. zn. 19Co/266/2016, z 12.9.2017, ktorým bola posudzovaná vec, keď spotrebiteľ bol v základnom konaní v pozícii žalovaného. Z rozsudku KS Prešov, sp. zn. 19Co/266/2016, z 12.9.2017, vybral: - odôvodnenie 15.: „K odvolacím námietkam odvolateľa odvolací súd uvádza, že citovaný zákon neuvádza vyslovene, že spotrebiteľ si musí na súde úspešne uplatniť porušenie práva iba žalobou tak, ako to vykladá žalovaný. V konaní Okresného súdu Svidník sp. zn. 2C/150/2010 po povolení obnovy na návrh žalobcu (v uvedenom konaní v pozícii žalovaného) by došlo k zamietnutiu žaloby čo do sumy 497,91 eur, žiadanej ako zmluvná pokuta v prípade, ak by o uvedenú sumu a nárok vtedajší žalobca, teraz žalovaný v predmetnom konaní, nevzal žalobu v uvedenom rozsahu späť. V širšom poňatí je potrebné povolenie obnovy konania posúdiť ako úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom na ochranu spotrebiteľa tak, ako to má na mysli ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.“

- rozsudok KS Prešov, sp. zn. 20Co/192/2016, z 30.11.2017, ktorým bola posudzovaná vec, keď spotrebiteľka bola v základnom konaní v pozícii žalovanej. Z rozsudku KS Prešov, sp. zn. 20Co/192/2016, z 30.11.2017, vybral: - odôvodnenie 12.: „Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale ja vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V konaní sp. zn. 7C/425/2014 sa žalobkyňa proti uplatnenému nároku aktívne bránila, pričom od nej ako od priemerného spotrebiteľa a laika v oblasti práva nemožno žiadať, aby svoju obranu v konaní aj právne odôvodnila s poukazom na zákon o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru odvolacieho súdu na úspešné uplatnenie práva postačuje aj to, keď spotrebiteľ vyjadrí nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou.“ Rovnako rozhodujú aj ďalšie senáty Krajského súdu Prešov, rozhodnutia ktorých má k dispozícii (5Co/50/2017; 17Co/17/2018; 22Co/47/2017; 24Co/73/2017; 25Co/59/2017). Na podporu svojej argumentácie poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Humenné, sp. zn. 10Csp/4/2019, z 28.5.2019, ktorým súd priznal spotrebiteľovi primerané finančné zadosťučinenie po tom, čo bolo upomínacie konanie zastavené z dôvodu, že dodávateľ nepodal návrh na pokračovanie v konaní. Rozsudok Okresného súdu Humenné, sp. zn. 10Csp/4/2019, z 28.5.2019 bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 22Co/98/2019, z 21.11.2019. Z rozsudku súdu prvej inštancie citoval: „17. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v upomínacom konaní na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 22Up 159/2018 bol ako žalovaný v postavení spotrebiteľa. Upovedomením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 16.5.2018 mu bolo dané oznámenie, že došlo k márnemu uplynutiu lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní a upomínacie konanie sa zastavilo. V tomto konaní po doručení platobného rozkazu podal žalobca odpor, kde namietal, že úverová zmluva č. 5203076534 z 26.6.2002 neobsahuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 4, ods. 2, písm. e) zákona o spotrebiteľských úverov a neobsahuje ani údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a preto je bez úrokov a bez poplatkov. Žalovaný sa chcel na jeho úkor obohatiť, pretože v čase podania žaloby mal úver už uhradený, uhradil sumu 8 999,88 eur, pričom z úverového finančného rámca čerpal finančné prostriedky vo výške 6 294,82 eur, teda úver už v čase podania žaloby uhradil. Na námietky žalobcu žalovaný v pôvodnom konaní nijako nereagoval. Žalobca poukázal v žalobe na ustanovení § 3, ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a § 4 ods. 1, písm. b) rovnakého zákona. Žalovaný sa na jeho úkor, porušením spotrebiteľského práva chcel obohatiť o sumu 1 141,68 eur. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnil žalobca s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. 3Co 53/2016 zo dňa 4.10.2016, kde sa uvádza: „16. Podľa názoru odvolacieho súdu odradzujúco môže pôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50% sumy, o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne na úkor spotrebiteľa obohatiť“. Žalovaný na svoju obranu uviedol, že Upovedomenie o zastavení konania nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa. Súd s v tomto prípade s názorom žalovaného nestotožňuje. Na základe žaloby žalovaného bol riadne vydaný platobný rozkaz, proti ktorému podal žalobca odpor v pôvodnom konaní. Návrh na pokračovanie v konaní zo strany žalovaného podaný nebol. Z toho súd môže odôvodniť, že žalovaný zobral do úvahy dôvody uvedené v odpore a v konaní už nepokračovať. Žalovaný neuviedol žiaden dôvod, pre ktorý netrval na pokračovaní v konaní, ktoré sám inicioval podaním žaloby. Keďže návrh na pokračovanie v konaní môže podať iba žalobca v upomínacom konaní a tento tak neurobil, nemohol ani žalobca v tomto konaní nijakým spôsobom zabezpečiť, aby sa v začatom konaní pokračovalo na základe ním podaného odporu. Preto mal súd za to, že bol žalobca v tomto upomínacom konaní úspešný, pretože žalovaný spôsobil zastavenie konania.“ Na podporu svojej

argumentácie ďalej poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7Csp/15/2022, z 18.5.2022, z ktorého citoval: „15. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobkyne je v celom rozsahu dôvodným. Žalobkyňa bola úspešná v rámci upomínacieho konania, keď svoje práva voči dodávateľovi úspešne bránila v dôsledku čoho ten nepodal návrh na pokračovanie v konaní pred príslušným súdom podľa civilného sporového poriadku. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že žalobkyňa nebola úspešná v základom konaní, súd odkazuje na právny záver vyjadrený v rozhodnutí KS v Prešove č.k. 22Co 98/2019 zo dňa 21.11.2019, ktorý v obdobnej veci konštatoval: „, Nie je tak pochyb, že žalovaný uznal tvrdenia žalobcu o bezdôvodnosti podanej žaloby vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.“ Išlo o úspešnú obranu žalobcu voči nároku žalovaného, keď žalovaný v upomínacom konaní vpostavení žalobcu z dôvodu podaného odporu zo strany spotrebiteľa nepodal návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom podľa ustanovení C.s.p.“ Na podporu mojej argumentácie poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7Csp/78/2021, z 3.11.2021, z ktorého citoval: „12. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola úspešná v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017). 14. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobkyne je dôvodným. Žalobkyňa bola úspešná v rámci upomínacieho konania, ktoré sa viedlo na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 35UP 9/2018 a ktoré bolo upovedomením tohto súdu zo dňa 17.07.2018 zastavené. Podľa názoru súdu žalobkyňa splnila zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a to v znení zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. 16. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že žalobkyňa nebola úspešná v základom konaní súd poukazuje na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 22Co 98/2019 zo dňa 21.11.2019 ktorý v obdobnej veci konštatoval:„, Nie je tak pochyb, že žalovaný uznal tvrdenia žalobcu o bezdôvodnosti podanej žaloby vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Išlo o úspešnú obranu žalobcu voči nároku žalovaného. Nie je rozhodujúce, či spotrebiteľ vystupuje na strane žalobcu alebo žalovaného.“ Išlo o obdobnú právnu vec, keď žalovaný v upomínacom konaní v postavení žalobcu z dôvodu podaného odporu spotrebiteľom nepodal návrh na pokračovanie v konaní.“ Pokiaľ ide o výšku PFZ, peňažné plnenie je pri inštitúte PFZ jediným a teda hlavným plnením a len výška tohto finančného plnenia má vyjadriť celú satisfakciu predpokladanú zákonodarcom a nie je ani doplnok imateriálnej morálnej satisfakcie, ani doplnkom plnenia v základnej veci, na ktorú vec o PFZ nadväzuje. Ak by tomu tak nebolo, tak pri materiálne „malom“ porušení spotrebiteľského práva, by mohla existovať aj možnosť PFZ, len ako akýsi doplnkový inštitút aj nepriznať vôbec. Zákonodarcia zjavne s takou konštrukciou nepočítala a súdna prax sa s niekoľkými takýmito neúspešnými pokusmi, vychádzajúcimi z takéhoto mylného chápania inštitútu PFZ, už vyporiadala. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške splňať nemôže. Aj keď sa výška PFZ nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Nakoľko porušenie spotrebiteľského práva zistené v základnom konaní je jedinou podmienkou priznania PFZ, tak logicky kvalita a kvantita toho porušenia spotrebiteľského práva, zisteného v základnom konaní, na ktoré konanie o PFZ nadväzuje, musí podmieňovať aj výšku PFZ. Z tejto úvahy vyvstáva otázka, čím je vyjadrená intenzita porušenia spotrebiteľského práva a čím sú vyjadrené objektívne hľadiská zodpovedajúce povahe ujmy. Logickou odpoveďou je len konštatovanie, že požiadavku objektívnych hľadísk môžu vyjadrovať len následky, ktoré vznikli z porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Pri žalobách o PFZ, ktoré nadväzujú na základné konania, predmetom ktorých bolo porušenie práv spotrebiteľa, ktoré bolo vyjadrené peňažným plnením, o ktoré sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil bezdôvodne, alebo sa bezdôvodne obohatiť mienil, je práve takýmto jediným objektívnym kritériom finančná čiastka, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo mienil obohatiť. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia rovnakého spotrebiteľského práva. K posudzovaniu výšky PFZ poukázal na zásadné uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3Co/53/2016, zo 4.10.2016, z

ktorého poukázal na odôvodnenie 16.: „Podľa názoru odvolacieho súdu odradzujúco môže pôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50 % sumy, o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne na úkor spotrebiteľa obohatiť.“ Podľa rozsudku Krajského súdu Prešov, sp. zn. 23Co/42/2019, z 29.1.2020, výška PFZ môže dosiahnuť až výšku majetkovej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila (odôvodnenie 8.). Obdobne rozhodnutia Krajského súdu Prešov, sp. zn. 4Co/72/2019, zo 17.2.2020; sp. zn. 7CoCsp/16/2020, z 20.8.2020; sp. zn. 11Co/101/2018, zo 14.2.2019; sp. zn. 12Co/49/2018, z 5.3.2019; sp. zn. 13Co/89/2019, z 22.10.2019; sp. zn. 18Co/100/2019, z 20.1.2020; sp. zn. 22Co/100/2019, z 21.11.2019. Poukázal pritom na trend v rozhodovacej praxi, keď prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali primerané finančné zadosťučinenie vo výške v akej bola, v súvislosti s obohatením sa dodávateľa, alebo v súvislosti so snahou dodávateľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľov obohatiť, uplatnená. Osobitne dal do pozornosti rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 21Co/31/2018, zo 16.10.2018, v ktorej bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie v takej výške, v akej sa mienil žalovaný na úkor spotrebiteľa obohatiť (1 022,52 eura), z ktorého vyberám: „Pri posudzovaní primeranosti odvolací súd zohľadnil predovšetkým výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré sa snažil získať žalovaný, pričom rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky, konanie, obdobné konaniu žalovaného, vyhodnotila ako úmyselné, s cieľom získať majetkový prospech na úkor spotrebiteľa. Takto priznané finančné zadosťučinenie je zároveň vyrovnaním ujmy žalobkyne a satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť, rovnako tak sankciou, postihujúcou žalovaného, ktorý protiprávne konal.“ Z rozsudku Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6Co/104/2017, z 29.5.2018 vybral: „Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hroziacej žalobkyni v súvislosti so žalovaným nedôvodne uplatneným nárokom na zaplatenie sumy 190 Eur. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať vznik ujmy, ktorá jej vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla a spotrebiteľ sa úspešne domáhal ochrany svojich práv. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.“ Aj keď výška PFZ je vecou voľnej úvahy súdu, tak táto voľná úvaha by mala zodpovedať individuálnych konkrétnym danostiam tej ktorej veci, s dôrazom na objektívne kritériá, lebo len tieto objektívne kritériá sú pre voľnú úvahu aj objektívne porovnateľné.

5. V reakcii na vyjadrenie žalobcu, žalovaná v podaní súdu doručenom dňa 13.12.2022 uviedla, že žalobca vo vyjadrení uvádza, že ak sa spotrebiteľ v postavení žalovaného na súde úspešne domôže uplatnenia spotrebiteľských práv, nemôžu byť žiadne pochybnosti o splnení podmienok na uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia. V danom prípade žalobca odôvodňuje uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie konaním, ktoré bolo zastavené, nie meritórnym rozhodnutím vo veci, v ktorom bola žaloba voči spotrebiteľovi zamietnutá z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalovaná zotrúva na svojom právnom názore, že zastavenie konania vedeného na OS Banská Bystrica pod sp. zn. 36Up/67/2022 z dôvodu, že súd neobdržal návrh na pokračovanie v konaní včas, nemožno považovať za úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. V súvislosti s uplatnenou výškou primeraného finančného zadosťučinenia žalobca uviedol, že výška finančného plnenia by mala byť satisfakčná, a že pri určení výšky by mala byť rozhodujúca intenzita porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Okresný súd Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 36Up/67/2022 neposúdil dohodu o zmluvnej pokute medzi žalobcom a žalovaným ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo vyplýva zo skutočnosti, že upomínací súd platobný rozkaz vydal. V danom prípade absentuje meritórne súdne rozhodnutie, z ktorého vyplýva, že žalovaný porušil práva žalobcu ako spotrebiteľa a z ktorého je zrejma intenzita porušenia spotrebiteľského práva. Žalovaný považuje žalobu za nedôvodnú čo do dôvodu a aj čo do výšky uplatneného nároku.

6. Súd vykonal dokazovanie písomnou výpoveďou žalobcu, Platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 02.02.2022, sp.zn.: 36Up/67/2022, odporom proti platobnému rozkazu, upovedomením o zastavení upomínacieho konania, písomnými vyjadreniami strán sporu, ako aj ďalším obsahom súdneho spisu, a zistil tento skutkový stav:

7. Z Platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 2.februára 2022, sp.zn.: 36Up/67/2022 súdu zistil, že žalobcovi bolo uložené, aby do 15 dní žalovanej zaplatil sumu 202,50 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 14.03.2021 do zaplatenia a trovy konania titulom zmluvnej pokuty.

8. Z odporu, ktorý žalobca voči platobnému rozkazu podal súd zistil, že tento bol odôvodnený tým, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne, ale bola zakomponovaná do textu dodatku na vopred pripravenom tlačive a žalobca ju žiadnym spôsobom nemohol odmietnuť. Takéto dojednanie je neprijateľné, a preto neplatné.

9. Z upovedomenia o zastavení upomínacieho konania súd zistil, že žalovaná bola dňa 18.02.2022 doručená výzva, aby sa vyjadrila k odporu a navrhla pokračovanie na príslušnom súde. Posledným dňom na vyjadrenie bol 07.03.2022. Žalovaná sa k odporu nevyjadrila a ani nenavrhol pokračovanie v konaní.

10. Z písomnej výpovede žalobcu zo dňa 20.09.2023 súd zistil, že žalobcovi bola zo strany žalovanej zaslaná faktúra na zaplatenie sumy 202,50 Eur titulom zmluvnej pokuty. V tom momente začal pociťovať stres z toho, že má zaplatiť niečo výrazne vyššie, než paušálne plnenia voči žalovanej. V tom čase šetril peniaze pre rodinu, nakoľko má dve malé deti a nemohol si dovoliť nepredvídané výdavky. Osobne navštívil pobočku žalovanej, kde mu bolo oznámené, že je to za nespĺnenie podmienok zmluvy. Arogantné správanie s akým sa stretol v ňom ešte viac prehĺbilo pochybnosti a stres, či radšej nemá zaplatiť, ale nemohol si to dovoliť. Faktúru odmietol uhradiť. S odstupom pár dní došlo k prerušeniu služieb od žalovanej. Stalo sa to v momente, keď mu manželka napísala, že sa necíti dobre a žalobca si chcel overiť, či sa nemá vrátiť z práce domov. Telefonicky si uvedené overiť nemohol, preto sa z práce vrátil domov. V tom čase dokončoval rodinný dom a potreboval telefonicky komunikovať. Musel vyhľadať právnu pomoc, čo tiež zasiahlo do jeho osobného a pracovného života. Následne po čase mu bol zaslaný pokus o pokonávku z 01.02.2021. V tom čase už disponoval informáciou, že tieto nároky nie sú z pohľadu práva dôvodné, preto nereagoval a čakal na súdny spor. Medzitým na iné ďalšie telefónne číslo obdržal viacero sms správ a telefonátov, že je dlžník a má hneď zaplatiť. Po čase bol doručený platobný rozkaz, voči ktorému podal odpor. Aj počas vedenia konania na súde mu výsledok nebol ľahostajný, vedel, že ak neuspje, bude musieť platiť trovy konania, napriek tomu sa odvážil súdiť.

11. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami. Tento zákon sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb, ak k plneniu dochádza na území Slovenskej republiky alebo ak plnenie súvisí s podnikaním na území Slovenskej republiky.

12. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o vyššie citované zákonné ustanovenie, ktoré upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadostučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

14. Medzi stranami sporu bolo sporné, či možno konanie, ktoré neskončilo meritórne, ale zastavením konania, považovať za také, v ktorom spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi alebo nie, čo je základná hmotnoprávna podmienka na to, aby základ nároku bol daný.

15. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

16. Žalovaná sa bránila tým, že vo veci nebolo meritórne rozhodnuté, teda nebolo právoplatne skonštatované, že žalovaná v upomínacom konaní žalobou uplatnila nárok, ktorým porušila právo alebo povinnosť ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitným predpisom, a tak základ nároku nie je daný.

17. S uvedeným súd nesúhlasí. I napriek tomu, že v základnom konaní nebolo právoplatne uzavreté, či žalovaná porušila alebo neporušila zákonom predpísanú povinnosť, z výsledku konania, ktoré skončilo zastavením upomínacieho konania po tom, čo sa voči nároku žalobcu ohradil v podanom odpore, treba vyvodiť, že to bola práve obrana žalobcu, ktorá presvedčila žalovanú, ďalej v konaní nepokračovať. Žalovaná na výzvu súdu, čo ju motivovalo k tomu, aby návrh na pokračovanie nepodala, jej právna zástupkyňa uviedla, že nevie, možno zmeškala lehotu. V takom prípade ale, by žalovanej nič nebránilo, podať žalobu o zaplatenie opäť, čo sa nestalo. Súd preto uzatvára, že to bol práve odpor žalobcu, ktorý vo svojich dôvodoch presvedčil žalovanú, že o uplatnené právo sa ďalej uchádzať nebude, a preto ani nepodala návrh na pokračovanie v konaní.

18. Podľa čl. 2 Základných princípov zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

19. Podľa § 191 ods. 1 C.s.p., dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

20. Podľa § 193 ods. 1 C.s.p., súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

21. Civilné spory sa prejednávajú a rozhodujú v súlade s ustálenou judikatúrnou líniou Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, ESLP, Súdneho dvora EÚ a v prípade, ak sa v konkrétnom konaní súd od tejto línie odkloní, musí obligatórne vysvetliť dôvody, pre ktoré sa odklonil od tejto konštantnej línie v odôvodnení súdneho rozhodnutia. Ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít treba vykladať v spojitosti s čl. 3 ods. 1 C.s.p., ktorý odkazuje na povinnosť vykladať ustanovenia Civilného sporového poriadku v súlade s judikatúrou ESLP a Súdneho dvora EÚ. K tomu je potrebné doplniť domáce najvyššie súdne authority, ktorými sú Ústavný súd SR (predovšetkým na základe čl. 125 ods. 6 druhá veta Ústavy SR, podľa ktorého je právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR všeobecne záväzná) a Najvyšší súd SR (vychádzajúc predovšetkým z § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch, podľa ktorého "Najvyšší súd dbá o jednotný výklad a jednotné používanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov vlastnou rozhodovacou činnosťou a tým, že prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a zverejňuje právoplatné súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky"). Ešte problematickejší než výklad toho, kto vlastne je najvyššou

súdnou autoritou, je výklad spojenia "ustálená rozhodovacia prax. Najvyšší súd Slovenskej republiky definoval pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ uvedenú v rozhodnutí najvyššieho súdu zo 6. marca 2017 sp.zn.: 3 Cdo 6/2017, kde sa uvádza: „Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“ V zmysle judikátu R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovisk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovisk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Z uvedeného je zrejmé, že pod pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu možno zahrnúť len rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, teda nie rozhodnutia Najvyššieho súdu a krajských súdov Českej republiky (6 Cdo 13/2017).

22. Ak sa spor na základe prihladnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Tento odsek čl. 2 základných princípov sa týka situácií, ak ide o spor, ku ktorému ustálená rozhodovacia prax najvyšších autorít neexistuje, ale vec je v skutkových a právnych osobitostiach podobná vecí, na ktorú ustálená rozhodovacia prax už existuje. Tu potom súd odklon náležite odôvodní. Odklon sa týka rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, teda ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Bez ohľadu na čl. 2 C.s.p. je potrebné uviesť, že princíp formálnej spravodlivosti, podľa ktorého sa rovnaké prípady posudzujú rovnako, je súčasťou azda každej právnej kultúry, vyplýva z prirodzeného ľudského citu pre minimum spravodlivosti a rovnosti a v skutočnosti je základom každého právneho poriadku. S predstavou rovnakého rozhodovania rovnakých vecí sa spája tiež hodnota predvídateľnosti práva a jeho právnych následkov, majúca svoj pôvod v právnej istote. Ak teda sudca rozhodne jeden prípad určitým spôsobom, musí pre typovo rovnaké prípady aplikovať právo rovnakým spôsobom s výnimkou prípadov, keď odvodí oproti predchádzajúcej situácii relevantný rozdiel.

23. Ani iné rozhodnutia než tie, ktoré tvoria ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, nemožno bez ďalšieho zdôvodnenia odmietnuť. Aj v prípadoch, keď nepôsobí judikatúra normatívne záväzne, pôsobí ako podporný argument. Do tejto skupiny možno zaradiť rozhodnutia nižších súdov, rozhodnutia vyšších súdov, ktoré (zatiaľ) nevytvárajú ustálenú rozhodovaciu prax, rozhodnutia súdov iných krajín pri použití komparatívnej metódy výkladu, kde možno zaradiť aj rozhodnutia českých súdov, uznesenia Ústavného súdu SR, ktorým sa odmieta ústavná sťažnosť ako zjavne neopodstatnená, stanovisko generálneho advokáta Súdneho dvora EÚ a pod. Argumentačnú silu nemá rozhodnutie, ktoré nebolo publikované, ak nie je stranám a súdu známe, ani judikatúra prekonaná, ani judikatúra vychádzajúca z iných hodnotových východísk, než na ktorých je postavený súčasný právny poriadok (napr. z totalitného obdobia). (BOBEK, M., KÜHN, Z. a kol. Judikatura a právní argumentace. 2. prepracované a aktualizované vydanie. Praha, 2013, s. 117, 118).

24. Žalobca v priebehu svojej obrany poukázal na Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.05.2023, sp.zn.: 14CoCsp/2/2023, kde otázka obdobná tej, ktorá je predmetom tohto súdneho sporu už bola právoplatne zodpovedaná. Odvolací súd tu konštatoval, že podaním odporu voči platobnému rozkazu sa tento zrušil, a tak právoplatným skončením upomínacieho konania bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci požadovať právo na primerané finančné zadosťučinenie.

25. Preto súd uzatvára, že podľa dôvodov uvedených v bode 16. tohto rozsudku v spojení s princípom právnej istoty (že obdobná otázka už bola súdmi zodpovedaná), je právny základ nároku daný.

26. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako

inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva „odradzujúci“). Inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Sankcie za diskriminačné správanie musia byť „účinné, primerané a odradzujúce“ (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/101/2017 zo dňa 7.12.2017).

27. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá nemôže byť svojvoľná, je potrebné vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti. Odôvodnenie priznanej výšky musí byť presvedčivé, lebo výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/24/2020 zo dňa 18.08.2020).

28. Vyhodnotiac všetky okolnosti veci, súd považoval žalobcom požadované finančné zadosťučinenie za primerané v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. v rozsahu 100 Eur. Súd bral do úvahy tú skutočnosť, že žalovaná vystavila žalobcu tomu, aby čelil súdnemu sporu a po tom, čo tento predstrel svoju obranu v rámci podaného odporu, nepovažovala za dôležité v spore pokračovať. Tak žalobcovi spôsobila stres a stav neistoty a pritom vo výsledku na požadovanom nároku nakoniec netrvala. Súd sa ale nestotožnil s tým, že by sa primerané zadosťučinenie malo rovnať sume, akú v základnom konaní žalovaná požadovala na zaplatenie od žalobcu. Konkrétna výška sa určuje so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu. V priebehu konania žalobca netrval a ani nebolo preukázané, že v dôsledku konania žalovanej a práve pre spor so žalovanou vo veci 36Up/67/2022 prežíval útrapy spojené s nedostatkom finančných prostriedkov. Okolnosti, ktoré žalobca popísal vo svojej výpovedi sa týkajú obdobia pred podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu a tieto neboli vyvolané doručením platobného rozkazu. Ťaživá rodinná situácia spojená s nedostatkom finančných prostriedkov zrejme nebola vyvolaná podaním návrhu na zaplatenie sumy 202,50 Eur. Tak ako to potvrdila žalovaná, ak došlo k odpojeniu od siete operátora, tak nie pre nezaplatenie zmluvnej pokuty, ale pre dlh na dodaných službách, čo plne zaťažuje žalobcu. Ak za spotrebované služby nezaplatil, musel si byť vedomý následkov. Súd nemá záujem bagatelizovať pocity žalobcu, vo svojej výpovedi ale sám uvádza, že po tom, čo mu bola prerušená dodávka služieb operátora mu na iné telefónne číslo boli zaslané sms a absolvoval telefonáty so žalovanou, kde bol upozornený na to, aby zaplatil. Mal teda k dispozícii služby operátora i naďalej.

29. Preto pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ako nemajetkovej ujmy súd považoval za dôvodné zohľadňovať satisfakčnú, ale hlavne tiež sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorej podstatou je odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi. Súd je tak toho názoru, že suma 100 Eur ako finančné zadosťučinenie je primeraná pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobcu ako spotrebiteľa a súčasne žalovanú sankcionuje tak, že svojím účinkom prispieva k upusteniu od uplatňovania obdobných nekalých praktík voči iným spotrebiteľom.

30. Podľa § 262 ods.1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Podľa § 255 ods.1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. O práve na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinným do 30.6.2016, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre to, aby aj v prípade len čiastočného úspechu mohla byť priznaná plná náhrada trov

konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy niet dôvod na ustúpenie od takého záveru. To je aj názor tunajšieho súdu. Úvaha súdu sa tu týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Pričom tak, ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods.3 O.s.p., tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 C.s.p. sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia (zo sumy 100 Eur).

33. Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanej týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p.

Poučenie:

2
8Csp/16/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.